

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปีพุทธศักราช 2536 ที่ผ่านมา คณะกรรมการกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (กกมท) ได้ร้องขอให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รับผิดชอบเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 21 ทั้งนี้เนื่องจากมหาวิทยาลัยในต่างจังหวัดยังไม่พร้อมที่จะรับเป็นเจ้าภาพได้ ในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งแรกซึ่งมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นเจ้าภาพ มีสถาบันอุดมศึกษาเข้าร่วม 12 สถาบัน และนักกีฬามีจำนวนหลายร้อยคน ครั้นถึงการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 21 จำนวนนักกีฬาเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นจำนวน 4,569 คน และสถาบันเข้าร่วมถึง 39 สถาบัน ซึ่งทำให้วัตถุประสงค์ของการจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยเริ่มเปลี่ยนแปลงไป

วัตถุประสงค์ของการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย ตามที่คณะกรรมการกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยได้รวบรวมไว้ดังนี้

1. เพื่อให้บัณฑิต นักศึกษา มีสมรรถภาพ สุขภาพที่ดี มีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย รู้จักให้โอกาสผู้อื่น มีระเบียบวินัย รู้จักปฏิบัติตามกติกา และกฎเกณฑ์อย่างบริสุทธิ์ใจ มีความอดทน รู้จักอดกลั้น รู้จักควบคุมตนเองและมีความสามัคคี รู้จักร่วมมือกันปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ
2. เพื่อพัฒนามาตรฐานและวัฒนธรรมกีฬาให้ไปสู่ความเป็นเลิศ และเป็นแบบฉบับอันดีงามของกีฬาระดับชาติต่อไป
3. เพื่อส่งเสริมความเข้าใจและสัมพันธ์ภาพอันดีงามระหว่างนักศึกษา บุคคลากรในสถาบันอุดมศึกษา
4. เพื่อส่งเสริม ทานุบำรุงและพัฒนา ศิลปวัฒนธรรมกีฬาไทย

อย่างไรก็ตามสำหรับตัวนักกีฬา ที่เป็นตัวแทนของสถาบันต่าง ๆ จะต้องมี การฝึกซ้อมทางทักษะ มีการพัฒนาสมรรถภาพทางกาย และมีการเตรียมสภาพ ความพร้อมทางจิต ซึ่งทั้ง 3 องค์ประกอบนี้ จะส่งเสริมในการพัฒนาสมรรถนะ และความสามารถเชิงกีฬาได้ดียิ่งขึ้น ศิลปชัย สุวรรณชาติ และถนอมวงศ์ กฤษณ์เพ็ชร (2534) ได้เห็นสอดคล้องเช่นเดียวกัน โดยกล่าวว่าความสามารถ ของนักกีฬา ในการฝึกซ้อมในการแข่งขันมีปัจจัยที่สำคัญ 3 ประการ คือ ระดับ ทางทักษะ สมรรถภาพทางกาย สมรรถภาพทางจิต และเป็นส่วนสำคัญ ที่ทำให้นัก กีฬามีการฝึกซ้อมแสดงความพร้อมและความสามารถสูงสุด

กูด์และคณะ (Gould et.al. อ้างถึงในสมบัติ กาญจนกิจ, 2534) ได้ศึกษาเทคนิคและปัจจัยทางจิตวิทยาการกีฬาของนักกีฬามวยปล้ำ จากโค้ชและ ผู้ฝึกสอนทั่วประเทศในสหรัฐอเมริกา และได้ลำดับความสำคัญ 10 อันดับแรก ของเทคนิคและปัจจัยที่สำคัญทางด้านจิตวิทยาการกีฬา คือ

1. ความมีจิตใจเข้มแข็ง
2. ทักษะคติทางบวก
3. แรงจูงใจส่วนบุคคล
4. ความตั้งใจและสมาธิ
5. การตั้งเป้าประสงค์
6. การเตรียมสภาพจิตใจก่อนแข่งขัน
7. ความสามารถในการโค้ช
8. พฤติกรรมก้าวร้าว อีกรวม
9. การควบคุมทางอารมณ์
10. ความวิตกกังวล และการควบคุมความเครียดเพื่อการแข่งขัน

จะเห็นได้ว่า เทคนิคและปัจจัยทางจิตวิทยาการกีฬาในเรื่องของแรง จูงใจส่วนบุคคล ได้รับความสนใจอยู่ในอันดับที่ 3 เช่นเดียวกับ กิฟฟุน (Giffune, 1989) ได้กล่าวเกี่ยวกับการศึกษาแรงจูงใจของนักกีฬาว่า เป็น การศึกษาถึงสาเหตุของการเข้าร่วมการแข่งขันของนักกีฬา นับเป็นเรื่องที่สำคัญ สำหรับผู้ฝึกสอนที่จะเข้าใจอิทธิพลภายนอกและสภาพจิตใจ ความต้องการทางอา

รรมณ์ของนักกีฬา ซึ่งจะจูงใจและผลักดันนักกีฬาให้เข้าร่วมการฝึกซ้อมและการแข่งขัน ดังนั้นแรงจูงใจ เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ฝึกสอนและนักกีฬาจะต้องศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะแรงจูงใจมีบทบาทต่อระดับความสามารถในการฝึกซ้อมและการแข่งขัน

อย่างไรก็ตาม นักจิตวิทยาการกีฬา มอริน อาร์ ไวส์ (Maureen R. Weiss) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผู้เข้าร่วมกิจกรรมกีฬาและผลศึกษา ิโดยแบ่งแรงจูงใจ เป็น 2 ประเภท ได้แก่ แรงจูงใจภายใน เช่น ความสนุกสนาน ความสนใจ ความพอใจ และประสบการณ์ในความสามารถของแต่ละบุคคล เป็นต้น ส่วนแรงจูงใจภายนอก เช่น การยอมรับจากสังคม เพื่อรางวัล สถานภาพทางสังคม เป็นต้น (Weiss, 1992)

ในสถานการณ์แข่งขันกีฬา นักกีฬาและผู้ฝึกสอนต่างก็มีความมุ่งหมาย เพื่อความสำเร็จและชัยชนะ แต่ในสถานการณ์แข่งขันกีฬาต้องมีผู้ชนะ และผู้แพ้ ผลของการแข่งขันกีฬาในระดับต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันที่จัดขึ้นภายในประเทศ หรือการแข่งขันระหว่างประเทศนั้น ย่อมจะมีผู้แพ้มากกว่าผู้ชนะ แต่นักกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันก็เต็มใจที่จะฝึกซ้อมตามโปรแกรมของผู้ฝึกสอน และแข่งขันอย่างเต็มความสามารถของตน ดังนั้น นักกีฬาส่วนใหญ่จะต้องผ่านแพ้หรือชนะกันทุกคน จึงทำให้นักจิตวิทยาการกีฬา มีความสนใจที่ศึกษาถึงสาเหตุแรงจูงใจในการเข้าร่วมการแข่งขันของนักกีฬา

จากปัจจัยต่าง ๆ ที่นักกีฬามีแรงจูงใจในการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยครั้งที่ 21 ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจว่า นักกีฬาประเภททีมและประเภทบุคคล ที่เข้าร่วมการแข่งขันมีแรงจูงใจแบบใด และในกลุ่มนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ มีแรงจูงใจชนิดใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงแรงจูงใจภายนอกและแรงจูงใจภายในของนักกีฬาประเภททีมและประเภทบุคคลที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 21 พุทธศักราช 2536
2. เพื่อศึกษาถึงแรงจูงใจภายนอกและแรงจูงใจภายในของนักกีฬา

ที่ประสบความสำเร็จ ที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 21 พุทธศักราช 2536

3. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจภายนอกและแรงจูงใจภายในของนักกีฬาระเภททีมกับประเภทบุคคล ที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 21 พุทธศักราช 2536

4. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจภายนอกและแรงจูงใจภายในของนักกีฬาระเภททีมกับนักกีฬาระเภทบุคคล ที่ประสบความสำเร็จในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 21 พุทธศักราช 2536

สมมติฐานของการวิจัย

แรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอกของนักกีฬาระเภทบุคคล กับแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอกของนักกีฬาระเภททีม ที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 21 พุทธศักราช 2536 มีความแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาแรงจูงใจภายนอกและแรงจูงใจภายในของนักกีฬา ที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 21 พุทธศักราช 2536 และนักกีฬา เป็นนิสิต นักศึกษาในมหาวิทยาลัย และสถาบันในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย จำนวน 39 สถาบัน

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. การศึกษาแรงจูงใจภายนอก และแรงจูงใจภายในของนักกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 21 พุทธศักราช 2536 สามารถศึกษาได้ด้วยเครื่องมือ คือ แบบวัดแรงจูงใจภายนอก และแรงจูง

ใจภายใน (Intrinsic/Extrinsic Motivation Scale) ที่พัฒนามาจาก นักจิตวิทยาการกีฬา ไวส์ (Weiss)

2. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างประชากร เป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้

ข้อจำกัดในการวิจัย

1. เนื่องจากการจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 21 ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นเจ้าภาพ มีการจัดสนามการแข่งขัน กระจายห่างจากศูนย์ของมหาวิทยาลัยประมาณ 20 กิโลเมตร ทำให้ยากต่อการ เก็บข้อมูล และต้องแข่งขันกับระยะเวลาของการแข่งขัน
2. ผู้ช่วยวิจัย มีจำนวนจำกัด ทำให้การเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นไปด้วยความยากลำบาก ควรมีการศึกษาและออกแบบเพื่อจำกัดกลุ่มประชากร
3. เครื่องมือแรงจูงใจภายใน/แรงจูงใจภายนอกของไวส์ ถึงแม้ว่าจะมีความเชื่อถือได้ และความแม่นยำสูง แต่ก็ยังเป็นเครื่องมือที่ใหม่ ต้องใช้เวลานานในการสร้างความเข้าใจ ดังนั้น น่าจะมีการศึกษาการปรับปรุงเครื่องมือเพื่อให้เหมาะสมกับคนไทย

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. แรงจูงใจ (Motivation) หมายถึง กระบวนการหรือการกระตุ้น ให้เกิดการแสดงพฤติกรรมอย่างมีจุดมุ่งหมายและการแสดงพฤติกรรมนั้นเพื่อที่จะ บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

1.1 แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) หมายถึง ความต้องการที่ป้องกันนักกีฬาไม่ให้เกิดความเบื่อหน่าย ความไม่พอใจ ในการฝึกซ้อมและการแข่งขัน เช่น สภาพแวดล้อมในการฝึกซ้อมและการแข่งขัน ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมทีม การให้รางวัล เป็นต้น

1.2 แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) หมายถึง ความต้องการที่จะทำให้นักกีฬาเกิดความเชื่อมั่นตนเอง ความมุ่งมั่นในการฝึกซ้อมและแข่งขัน ความมั่นใจในการแข่งขัน

2. กีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย หมายถึง การจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 21 พุทธศักราช 2536 ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. สถาบัน หมายถึง มหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษา ในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย และเป็นสมาชิกตามข้อบังคับคณะกรรมการกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2534

4. นักกีฬา หมายถึง นิสิตหรือนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 21 พุทธศักราช 2536

5. นักกีฬาประเภททีม หมายถึง ผู้ที่มีความสามารถในทักษะทางกีฬาที่เล่นเป็นชุด การเล่นอาศัยความร่วมมือ และการประสานงานกันของผู้เล่นทุกคนในชุด เช่น ฟุตบอล บาสเกตบอล เป็นต้น

6. นักกีฬาประเภทบุคคล หมายถึง ผู้ที่มีความสามารถในทักษะทางกีฬา ที่เล่นเป็นรายบุคคล เช่น เทนนิส ยิงปืน เป็นต้น

7. นักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ หมายถึง นักกีฬาที่ผ่านเข้ารอบรองชนะเลิศในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 21 พุทธศักราช 2536

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงแรงจูงใจภายนอกและแรงจูงใจภายในของนักกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 21

2. ทำให้ทราบถึงความแตกต่างของแรงจูงใจภายนอกและแรงจูงใจภายในของนักกีฬาประเภททีมและประเภทบุคคล ที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 21

3. ผลการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลที่สำคัญในการใช้จิตวิทยาการกีฬา
กับนักกีฬา เพื่อการฝึกซ้อมนักกีฬาที่จะไปแข่งขัน เพื่อความเป็นเลิศในระดับอื่น ๆ
ต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย